

Bogdan Kisiała
Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku-Białej
Alicja Omięcka

Praca w ITD – także dla logistyków

Rekrutacja i przygotowanie pracownika do pracy na stanowisku inspektora transportu drogowego to proces nie tylko długotrwały, ale i bardzo sformalizowany. Szczególny nacisk na dobór kadr i kształcenie inspektorów ITD gwarantowany przepisami obowiązującego prawa znajduje jednak uzasadnienie w szerokim spektrum zagadnień związanych z wykonywaniem tej pracy.

Szczegółowo zagadnienia związane z przeprowadzeniem egzaminów kwalifikacyjnych dla kandydatów na inspektorów transportu drogowego oraz kursów specjalistycznych reguluje Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie szczegółowych warunków odbywania praktyki, sposobu organizacji kursów specjalistycznych i przeprowadzania egzaminów kwalifikacyjnych dla kandydatów na inspektorów Inspekcji Transportu Drogowego, wydane na podstawie art. 76 ust.4 pkt. 1 ustawy o transporcie drogowym.

Na proces rekrutacji składa się trzyetapowe postępowanie kwalifikacyjne. Etap wstępnej preselekcji obejmuje weryfikację kandydatów pod kątem kompletności złożonych dokumentów oraz spełnienia wymagań koniecznych określonych w ogłoszeniu na wolne stanowiska pracy, a opublikowanym w Biuletynie Służby Cywilnej. Etap ten ma również na celu wybór kandydatów odpowiadających w stopniu najwyższym profilowi inspektora transportu drogowego. Preferuje się wykształcenie wyższe techniczne, prawnicze, administracyjne, jak i ekonomiczne. Mile widziana jest praktyka zawodowa w transporcie drogowym, prawnicza czy administracyjna. Nie bez znaczenia również jest znajomość języków obcych. **Na etapie tym mogą w szczególności wykazać się absolwenci kierunków logistycznych, posiadający odpowiednie kwalifikacje.**

Drugi etap rekrutacji to egzamin pisemny, składający się z trzech części:

1. testu wiedzy (pytania z zakresu podstaw ustrojowych państwa, zagadnień związanych z Unią Europejską, przepisów służby cywilnej, procedur administracyjnych, transportu drogowego, czasu pracy kierowców, geografii Polski i Europy, zadania ze znajomości języka obcego oraz obsługi komputera),
2. spisanie notatki sprawdzającej umiejętność redagowania tekstów oraz logicznego analizowania i syntetycznej oceny faktów,
3. testu psychologicznego, który określi predyspozycje psychofizyczne kandydata do zawodu inspektora.

Trzeci etap stanowi egzamin ustny. Do niego zostają zakwalifikowani kandydaci, którzy otrzymali najlepsze wyniki z egzaminu pisemnego. W trakcie jego trwania Komisja Egzaminacyjna zadaje pytania oceniając m.in. auto-prezentację, siłę przekonywania, sposób wyrażania się, analizę i syntezę, predyspozycje na dane stanowisko, motywację do pracy, ambicje, wiedzę ogólną. Każda egzaminowana osoba podlega ocenie punktowej.

Wyłonieni kandydaci na inspektorów transportu drogowego zostają zakwalifikowani do udziału w 6-miesięcznym kursie specjalistycznym, organizowanym przez Głównego Inspektora Transportu Drogowego, który obejmuje praktykę oraz szkolenie teoretyczne.

W czasie szkolenia teoretycznego kandydat zapoznaje się z zagadnieniami, które mają na celu dobre przygotowanie kandydata do zawodu. Zgodnie z art. 5 cyt. rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 5.01.2002 r. przedmiotem szkolenia są:

- 1) zadania, uprawnienia oraz organizacja Inspekcji Transportu Drogowego,

- 2) zasady i metody prowadzenia przez inspektora czynności kontrolnych, postępowania przygotowawczego oraz sporządzania protokołu kontroli,
- 3) zasady dostępu do zawodu przewoźnika drogowego i do rynku usług transportu drogowego, w tym również w zakresie dokumentów przewozowych związanych z wykonywaniem transportu drogowego,
- 4) wzory dokumentów związanych z wykonywaniem transportu drogowego oraz zasady i warunki wykonywania tego transportu,
- 5) przepisy dotyczące w szczególności:
 - a) ruchu drogowego, w tym stanu technicznego pojazdów
 - b) czasu pracy kierowców, w tym okresów prowadzenia pojazdu i obowiązkowych przerw oraz czasu odpoczynku kierowców
 - c) wykonywania przewozu materiałów niebezpiecznych i odpadów
 - d) wykonywania przewozu szybko psujących się artykułów żywnościowych specjalnymi środkami transportu przeznaczonymi do tych przewozów
 - e) przejazdu pojazdu z ładunkiem lub bez ładunku o masie, naciskach osi lub wymiarach przekraczających dopuszczalne wielkości
 - f) przewozu żywych zwierząt
 - g) wymagań co do pojazdu w zakresie ochrony środowiska
 - h) okresowych ograniczeń ruchu pojazdów na drogach lub zakazu ruchu niektórych rodzajów pojazdów
- 6) stosowanie taryfikatora kar pieniężnych określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym
- 7) wybrane przepisy prawa, w szczególności: karnego, administracyjnego, gospodarczego.

W praktyce, w związku z pojawiającymi się nowymi kompetencjami inspektorów ITD, rozszerza się wa-

¹ kontakt z autorami: kglogistyka@vp.pl

² Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 5 stycznia 2002 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania praktyki, sposobu organizacji kursów specjalistycznych i przeprowadzania egzaminów kwalifikacyjnych dla kandydatów na inspektorów Inspekcji Transportu Drogowego (Dz.U. z 2002 r. Nr. 5 poz. 50).

³ ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz.U. z 2004 r. Nr 204, poz. 2088 ze zm.).

chlarz zagadnień jakie obejmuje szkolenie. W bieżącym roku były to m.in. następujące zagadnienia:

- ważenie pojazdów
- badania jakości paliw
- opłaty za przejazd po drogach krajowych
- kontrola w przedsiębiorstwie
- przewóz materiałów niebezpiecznych (ADR)
- transport odpadów
- obchodzenie się z bronią i amunicją
- pierwsza pomoc
- techniki interwencji
- psychologia z uwzględnieniem metodologii przesłuchań.

Kurs specjalistyczny kończy się egzaminem kwalifikacyjnym (pisemnym oraz praktycznym), który przeprowadza Komisja Egzaminacyjna, powołana przez Głównego Inspektora Transportu Drogowego. Po zdaniu egzaminu końcowego ze zdobytej wiedzy praktycznej i teoretycznej kandydat uzyskuje stopień młodszego inspektora transportu drogowego.

Na podstawie artykułu 76 cyt. ustawy o transporcie drogowym, inspektorzy transportu drogowego podle-

gają co najmniej raz w roku szkoleniu organizowanemu przez Głównego Inspektora Transportu Drogowego, celem podniesienia wiedzy fachowej, w szczególności w zakresie wprowadzanych nowych regulacji prawnych dotyczących zakresu działalności Inspekcji i podnoszących poziom wiedzy i umiejętności koniecznych dla jak najlepszego wykonywania obowiązków służbowych, zgodnie z art. 76 ust. 3 tejże ustawy, ze szczególnym uwzględnieniem nowelizowanych przepisów ustawy o transporcie drogowym, projektowaną zmianą przepisów europejskich dotyczących zagadnień związanych z transportem drogowym.

Nadmienić należy, iż Wojewódzkie Inspektoraty TD w ramach szkoleń wewnętrznych doszkalają inspektorów w szczególności w zakresie prawa i postępowania administracyjnego, mandatowego, zmian obowiązujących przepisów związanych z transportem drogowym oraz innych zagadnień zgłaszanych przez inspektorów.

Osoby pragnące rozpocząć służbę w szeregach Inspekcji Transportu Drogowego muszą liczyć się z szcze-

gółową weryfikacją ich umiejętności i oceną ich predyspozycji do wykonywania tego zawodu. Przejście przez gęste sito selekcyjne, trudne egzaminy teoretyczne i praktyczne to jednak nie koniec nauki. Ustawiczne doskonalenie jest bowiem wpisane w charakterystykę tego zawodu.

Jednak już na starcie pomoc może dobre przygotowanie teoretyczne podczas studiów, w tym na kierunkach logistycznych. Szczególnie na tych uczelniach, gdzie logistyka jest traktowana nie tylko jako wąska dyscyplina naukowa, ale jako rozległa dziedzina wiedzy o charakterze interdyscyplinarnym o wyraźnym wymiarze praktycznym.

Poprzeczka przed kandydatami, a następnie inspektorami ITD, jest ustawiona rzeczywiście bardzo wysoko. Ale inaczej być nie może, aby zadania Inspekcji (kontrola przestrzegania przepisów w zakresie rozumianego szeroko transportu drogowego) były profesjonalnie realizowane. Taka sytuacja, stwarza jednak nie tylko wyzwania, ale przede wszystkim daje gwarancje wykonywania interesującej pracy.